

ÖÜSEZNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmušzka evang. sinyorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Püconce májo posílať.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáké ev. dühovník i
vucsítel.

Szvétek Evang. Zénszkoga Drűstva Szobotske fare.

„Hváli Goszpodna, dúsa moja, i ka je vu meni, nyegovo szveto imé. Hváli Goszpodna tí dúsa moja, ni sze neszpozábi z-vsze dobroszinénny nyegovi.“ (Zolt. 103, 1—2.)

Genlivoszt, zadovolnoszt, blá'zensztvo mi prehodi szrdcé, gda ete redí písem. Ovo, od koj sze je nisternim navdúsenim lüdém pred dvema letoma komaj szenyaló, ka je pred ednim letom vrélim napréhodécsim nasim komaj prék odfislo vu szrdcé: to sze je po csúdnom szpunilo. Diacsiki Dom je gorizozidani!

Vu vezdásnyem materialiszticsnom cajti, gda sze nasa cérkev z-vnôgimi protiváskni more bojívati, — gda sze z-telke sztráni glászi stímany, ka je „rêcs kríza“ bláznoszt ali szpáka, gda modrôsst etoga szveta, stera csloveka posztávi za Bogá szvojega dûso vmarjajócsa zgrablivoszt szkôposzt stera pêneze moli: tí szi moj Bôg. zdrzna nevernoszt, stera právi, jejmo, pjimo, tak merjémo, zgányanye zemelszkoga, stero za Bogá i Krisztusovo králevsztvo ni csüttény, ni cajta nêma; hotlivoszt, stera szamo teli 'zivé i vu vcsenyé évangelioma li pregráde vídi, steri jo vu veszeljáj nyéni zasztávlajo, — lâdajo nad lüdmf: sze je itak szkázala vu kotrigaj nase cérkvi go-tovnoszt, vera, vüpanye, lübézen, stera szo tó násztavo zozídale.

Célo nase prestímanye tisztim, kí szo miszeo Diacskoga Dôma poszéjali, tisztim ki szo z-szvojov példasztov vrélosztjov, dvojnoszt nepoznánim vôdr'zányem szvojim, z-recsjov i csinénym nê obrúdnoli za volo dobroga cíla, nego ono miszeo do têla, do obládnosztí pri pomogli! Hvála darilem, kí szo kákoli mell na té piemeniti cito! Hvála miloscse Bôgi, kí je szvoj blagoszlov podélo k-nasemi szlabomi deli!

Pri cíli szmo. Sztojí nase evang. szv. m. cérkvi jakse prísesztnosztí nájsztalnêsa opora, angelvaritel, vere, lübéznosztí i kulture miszionszka násztava, presztranna, impozantna h.amba. vu steroj 20—30 deákov nájde prijéten dom, csíszsto pocsinka meszto, krsztsanszki hízni réd. Gde sze z-pascſívosztjov má osznávlati nasa mládézen nam na radoszt i nasoj cérkvi na diko!

Poszvetesenye Diacskoga Dôma szmo nakanili na novembra 15.-ga, ali da ga je kak sze 'ze naprê vídi, pribl'zno dokoncsati nemogôcse, sze nadú'ze more tô dejo odvr'zti, ár nedokoncsano hrambo prékdati szvojemi pozványi, bí neprípravno bilô. Proszimo na záto potrplênye vsze one, kí szo sze k-tomi pripráviali Z-tém véksov navdúsenosztjov mo ga poszvetávali, gda de na tô dozorjeni.

Novembra 15.-ga bode Ev. Zénszko Drűstvo Szobotske fare szvetilo 25. létnej öszvetek szvoj. Na jáko blagoszlovne, hvále i naszledüanya vrédné dühovne ôpravice sze má nazájzglédnoti tô 1900.

okt. 31. dnéva nasztávleno, zdâ 'ze vecs lét po gospodíne Dr. Sömenojce, pelano Drústvo. Toga Drústva ono szkoncsanye pa, ka potomtoga vesz szvoj dohotek na Diacszi Dom obrné, nase veliko prestímanye ino globoko zahválnoszt odminí vő. Z-velikov radosztjov i z-toplov lübéznosztjov pozdrávlamo Drústvo pri príliku 25. lêtnoga jubileuma nyegovoga! Proszimo Drústva vsze kotrige, naj z-lübéznosztjov, krotkosztjov, sztálnosztjov nadale bûdijo, krepijo bogábojécsi, vadlûvánszki düh i evangelicsanszko cérkevno zavédnoszt!

? Ka darüjes tí na ? „DIACSKI DOM“ ?

Ka mi je vcsiniti naj sze zvelicsam? (Ap. Dj. 16. 30.)

Tô pítanye je sztavo varivács temnice v Filipi na apostola Pavla. Na rôbi obvüpania i szmrti ga nenáigli obvzeme tô pítanye z-vsзов szilov. —

Vnogo lüdi jé, ki sze za tô pítanye nespo-menéjo. „Kâ bi sze brigao za tô, ka bode po

szmrti z cslovekom? Tô vendar niscse nevê.“ „Veszélte sze 'zivlênyi, dokecs szte mládi,“ tak gororí vnôgi i hítijo szenyajðcs vecsnosztí proti. Nevolni blazník! V nasoj düsnojvësztí je napi-szana: »Gori je djáno lüdém ednôk mréti, potom pa szôdba«. (K 'Zid. 9, 27.), Bôg je polo'zo vecsnoszt v nase szrdc . Záto nam d  pri vszkom deli i oprávlyani presztor tomi pitanyi v na-sem szrdci.

Kak nam je mogocse dati neogibni odgovor na t  pítanye? Vnôgi szi d jo na t  pítanye od-govor, kak nyim vugodno i prijetno pride. V szvojem szrdci gororí: „Bojd  d usnav szen i pravicsen do hladnoga groba! Delaj dobro i ne zaszram  nikoga; tak ti ne more bidti bo'zno po szmrti. Pri tom pitanyi pac sze csloveske m szli nepr dejo v-racsun, t  val jo szamo m szli Bo'ze. Gde n jd m t ? V Szv tom p szmi, jed oj vreti-ni Bo'ze isztine. Csi ti je z to za zvelicsanye, teda vzemi Szv to p szmo v r ke, ino szi od nye-ga daj dati odgovor. V m je Szv to p szmo n  szamo za d uhovnike, temvecs za vsze krsztsane. „Zbrodj vajte p szma“, velf Goszpod Jezus nam vszem, » r v  tak st imate, ka vu nyih 'zitek veki-vecsni m te; i ona szo, stera szvedocsijo od m ne.« (J n. 5, 39.) Csi ti d  sto tan cse za zvelicsanye, teda cs i kak 'Zidovje v Berei. T  neprime r c i apostola Pavla na szl po, t m v se »vsz ki d n zbroj vavsi p szma, csi bi sze t  tak mela*. (Ap. Dj. 17. 11.)  r n  szi vecs ma-

Podl sztek. Kaple vod .

(Izs tinszka pripov szt. Poszlov. Flisz r J nos.)

(Nadalj vanye)

Forgos Jancsia je od detinsztva mao nigd r niscse n  vido vu Bo'zoz h zi. Oda je notri szt po, vsz ko ok  je nyega gl dal. D uhovnik szo 'z Szv. p szmo razkl dali. Gl szili szo Bo'zo ne-zgovorno milosztso etak: „ r je tak l bo B g ete szv t, ka je szvojega jedinorodjena Szin  dao, n  vsz ki vu nyem verje, sze neszkvari, nego m  'zitek vekivecsni.“ (J n. III. 16.) Gl szili szo nebeszkoga Ocs  milosztso, ki povrn y- nomi gr hsniki odp szti. Gl szili szo Ocs  ne-beszkoga vekivecsno l b zen, stera zd  zn va zh ja doli z-n be i radoszt, mir, bl zensztvo pri-nesz  vsz m, ki sze vu nyem v pajo, povrn jo i vernoga szrdc  szo.

— Bojdite zahv lni — szo pravli — Ocs  nebeszkomi, ki n sz je t lnike v s no t  dobr te i ocs veszna je nyegova dobr ta k-n m, da nam je dop szto zadobiti jedinorodjenoga Szin  szvo-jega narodj nya szv tek.

Forgosa J nos je poszl hsao t  l po predgo. Tak je obcs to, ka vekivecsnoga 'zitka vod  kap-lice zgl b jajo nyegovoga gr hsnoga szrdc  trdo pecs no. Na sztolico je nagno glav ... Vu pon zno mol tev sze je vtono i vu d si sze je z-B gom v zm ro, ponovleno, pol hsano povrno dom  k-tim szvojim.

Dom  je prijetno pripetj  v zivao. T v risica, od bl zene radoszt napunyena, sze nyemi je na-sinyek pokr la; deca pa vszi v-n v i gvant oblec-seni szo ga vesz lo ok li obv zeli i eden od toga dr ggoga bole pripoved vali, ka vsze nyim je n  prineszao Jezusek.

Cs d v ao sze je nad l pim bo'zicsnim dr vom, stero je na szt li sztal  i bogato oszn ze-no, ok jeno bil , szkuz cs je gl dal dr vne dec  l pi gvant, zm ne szpr vo, z-sterimi je sziro-m 

loléten otrok, ti nemore niscse zabrániť „té mecs Düháč vzéti vrôke. Ne bode ti toti vsze szveklo, pa vendor szkoro na vszákoy sztráni lehko nájdes szvekeo odgovor na pítanye: ka je mi csiniti, naj sze zvelicsam?

Odgovor sze glászi po jedino szveklom szvedocsenyi Nôvoga Zákona: **Mi sze szamo z-milosce Bo'ze po odküplenyê nasega Goszpoda Jezusa Krisztusa zvelicsamo.**

Jezus szam szvedocsi: „Tak je lúbo Bôg ete szvét, ka je Sziná szvojega jednorodjenoga dao, da vszáki, kí vu nyem verje, sze neszkvári, nego má 'zitek vekivecsni.“ (Ján. 3, 16.)

Kí verje vu Sziná, má 'zitek vekivecsni; kí pa ne verje Sziná, nebode vído 'zitka; nego szrd Bo'zi osztáne nad nyim. (Ján. 3, 36.) Vszi apostolje ednoglasno szvedocsi tó.

Peter, szteber apostolov, právi: »I nega v drûgom nikom zvelicsanya, ár niti je nê dano imé drûgo pod nébov med lüdmí, vu kom sze je nam potrêbno zvelicsati.« (Ap. Dj. 4, 12.)

Szv. Pavel ercsé varivácsi temnice: „Veri vu Goszpon Jezusi Krisztusi, i zvelicsas sze tí i hi'za tvoja.« (Ap. Dj. 16, 31.)

Szv. János právi: „Kí má Sziná, má 'zitek, kí nema Sziná Bo'zega, nema 'zitka.« (I. Ján. 5, 12.)

Tüdi Jakab, steri vcsí potrêbo delavnoga krsztsanszta, szvedocsi, ka je grünt: v veri odicsenoga Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.“ (Jak. 2, 1.)

kov te nájbôgsi prijátel Jezusek prigledno szvoje lübléne.

— Nê szamo deci je szpravo radoszt Odküpitel, nego meni tüdi — hválila sze je tüvárisica i pokázala nyemi je veliki topel rôbec, z-sterim jo je obeszelli milosztse lübéznoszt.

— Escse i z-tébe sze je szpômeno Zvelicsitel. Peszmene knige, i Biblio ti je prineszao, z-steri sze naj vcsis bogábojazen, k-nam lübézen, csenden i pobozen 'zitek.

— Blagoszlovleno ná bode szveto imé Bo'ze, kí nam je dopûszto zadobiti etoga szveto-ga dnéva radoszt! Tak je pravo János.

— Blagoszlovleni ná bode! Právi 'zena tüdi, Blájzeno je ono dobro, plemenito szrdc , stero sze je liki Bo'zi, nebeszki lübézni angel povrnolo v-naso hi'zo, ná glászi nam sziomákom tüdi nebeszki veszéli glász na zeml  prid cse vekvecsne bo'zicsne lübéznoszt!

N  je trbelo praviti, dobro je znao Forgosa János, ka je zemelszkoga gospodina tüvárisica tá milosztivnoga, dobrogia szrdc  gosp  obesze-

Nase c lo zvelicsanye le í tak po szvedocsenyi Szv toga p iszma na im ni Jezusa. Szamo v nyem je zvelicsanye, res tev, vecsno 'zivl nye, v upanye odicseny . Scs mo sze li zvelicsati, teda sze moremo obrn ti jedino k-Jezusi. Z-dvema pr sztima g vorma sze d  p t k-zvelicsanyi op szati.

Pr di k-Goszpodai Jezusi Krisztusi szam i sze nyemi pr kdaj!

Pr csak j tvoje zvelicsanye szamo po nyegovo miloszti!

Ob  g vora nam naj preszv ti i raztolmacsi eden dogodek z N voga Z kona: bl zena szmrt razbojnika na kri zi. (Luk. 23, 39-43.)

Kak sze je razbojnik zvelicsao? Pogl mo bli e! Obri nyeve gl ave sztoj napisz: Dvakratno obszozien, od obl ssti na zemli i t  na n bi. On je v temnici escse mog cse v upao na szlobodo. Toda oszlobodjen je bio Barab s. On more idti te zko p t k-kri zi. Kak tam visz  v sztrasni telovni mokaj, naj szvojoj krivici zadoszt , p ade nyemi r cs „vecsna“, kak sztr la na nyegovo d uso. Niksi gl asz nyemi prakti: „Ti ne szt pis szamo pred zemelszkoga szodn ka, temvecs mores t di kmali pred nebeszkoga. Kaksi bode tvoj konec?“

Kak je prisao t  gl asz v szrdc . P leg nyega visz  nik k, k  je obszozien, kak on, ali obri nyegova csele je nap szano: Ned zen! Pri toj cs sztoj podobi Velicsanszta i poniznoszt sze preb d 

l la na t  bl zene koledne szv tk  ny  z-telikimi l pimi dobrimi d rmi.

— N  blagoszlovi B g t  dobro d uso! Pr vi vu szrdci genyeni. Obl ubim, ka sze vr ndna-ga vcsinim t  dobr te. Obcs tim . . . pol hsana d usa mi prakti, ka mi je odp szto Ocsa moj i z to za nyegovo szmilenoszt obl ubim i szv to zdr zim, da tr zen 'zitek 'ziv csi, posteni, pobo zen delaven cslovek bodem i t  obl ubo nig d r neprelomim . . . Tako meni B g pomori!

T  je moj n j v ksi bo'zicsni d r, govor i z-vezs lim szrdcom 'zena. Tako te naj B g pomore!

Tak da bi naedn k vedrina, szvekloszt, l scs prisao vu Forgos J nosa m lo kucsico i vu ny  sztancsarov odradoszti, hrepencse szrdc . Por di pregled vajo zn va i zn va dobleno lepotu i nemrejo sze napuniti z-vezseljom.

Kapa escse vecs r, kak velka je bila, naimre dec  radoszt, g da szo z c rkvi dom  prid cs szv , poszta hr no: med ne, makove z rezance potrosili i gori v uzgali bo'zicsnoga dr va m le szv csice. Kak szo bila dec  m la szrdc , kak je vesz li

dúsnavézst razbojnika. Z-sztráhom i z-trepetanym zacsne premislávati od szvojega 'zivlénja. Kako szem 'zivo! Kako szem tak malo gréh cenio i za lehko dr'zo! Ah, zobszton szem 'zivo! Vecsno pogübli! Na drúgoj sztráni Zvelicsitela visz escse eden razbojník v iszti mokaj, kak nyegovo trpéci tüváris. Tüdi on má podobo nedúznoszti i szvétozst Jezusa pred szebom, ali nesztrszne sze nyegovo mrtvo szrdcé. Bolecsine nyemi nyegovo dúso escse bole obtrdijo. „Csi szi tí Krisztus, zdr'zí szam szebé i naj“, kak da bi scseo pravili: kaksi szmileni Messiás szi tí! Tô húdóbno récs potrebüje miloszt Bo'za, naj sze prvomi razbojniki odpréjo vúszta. Nyegova prébüdjena dúsnavézst nemore mucusati na tô preklinyanye. On more gúcsati od nedúznoszti. Pri tom je pa szam vad-lüvao szvojo krvico: »Midva, stera szva deiala, jemléva; eite je pa niká nê vcsino húdoga.“ Tô szpoznanye dela csüdovito resilno na nyegovo szrdcé. Pripozna pred Bôgom odkrito szvoje grehe i tak sze 'ze zacsne pozdigávati pri szrdci. (Prigl. 32. Zolt.)

Zdâ pomore tüdi miloszt Bo'za nyemi prébüditi vúpanye v Zvelicsitela. V vszej szvoji sztiszki i gréhi sze obrné do nyega proszécs: Szpômeni sze z-méne, Goszpodne! Nemam niksega drûgoga vúpanya vecs ni na nébi, ni na zemli, kak tebé; niscse mi ne more pomocsti, kak tí, ne gléj na gréh moj. paci pa gléj na moje zdühávanye i hrepenênye mojega szrdca po odpüscsanyi.

On szi ne vúpa v tihoj obcsûtnoszti szvoje krivice proziti: Szprijmi me v nebésza! Nyegovo potrto i ponízno szrdcé proszi szamo: szpômeni sze z-méne! Teda sze obrné szmileno szrdcé Zvelicsitela k nevolnomi, zgüblenomi gréšniki proti, vêm On escse ni ednoga gréšnika od szébe nê odvrgo steri je pri Nyem iszkao szmilenoszt. »Kí k-meni pride, ne vr'zem ga vö. (Jan. 6, 37.) Nyegova miloszt dâ doszta vecs, kak je razbojnîk proszo: »Dnesz z-menom bodes vu paradižomik. Tak je bio razbojnîk escse v zádnyoj vori szvojega 'zilanya po szmiliuvanyi szvojega Zvelicsitela szprejéti i rôseni. Pitajmo escse ednôk: Kako? Obrno sze, kak je bio obvzeti z grébi i krvicami, do Goszpoda Jezusa v potrrom ponízanyi i szrdcsnom zavüpanyi za miloszt.

Tô je tüdi za tébe i méne jedina pôt k-zvelicsanyi. Dogodek razbojsika nam glászi szveklo i odlocsono: »Csi scsés 'ze na tom szvéti bidti blâzeni otrok Bo'zi i ednôk v nebészaj tr

Prídi k-Goszpodni Jezusi szam i sze nyemi prékraj! i

Pricsakuj tvoje zvelicsanye szamo po nyegovo miloszti!

Dúsa drága obtézena,
vrácso bo Zvelicsar té,
szlihsaj li Nyegove glásze,
sztiszni sze 'me na srzce.

Drága dúsa zapüscsena.
iscse te Zvelicsar tvoj,
znáno 'mi je imé tvoje,
prídi, nics sze ga ne boj!

»Díka na viszini Bôgi! i na zemli mér, vu lüdi pa dopádnenyé!« (Lukács II. 14.)

* * *

Po etom szamo telko mam pravili, ka je Forgos János Bôgi dâno priszégo dokonca 'zitka zd'zao Trézen, delaven, pobo'zen cslovek je grátao 'znyega. Deco je szrecsno gori szkucsáro, sziní i cseri bár poprôsztom, ali posteno o'zeniti dao, steri szo vszi pri szvoji hízaj delavai, pobo'zni ocsevje i matere i vere szvoje vréli gmajnarje, steri szo vszigdár gotovi szlû'ziti, podpérati cérkevna szpráviscsa i obcsinszka dobra szlû'zécse násztave; vu sziomastvi bár, ali posteni delaven 'ztek 'zivéjo, pred dobrosinênyem sze nigdár nevlecséjo na sztran.

Ta mála kucsica sze je 'ze podrla. Forgos a sze je z-timi szvojimi 'ze dávno vózoszelo. 'Ze je sztári széri cslovek, gazda je pri szvojem dobro csiniteli, pri zemelszkom gospôdli. Kucse rûs je nê razvo'zeni, naj ga opomína — tak právi — na nyegov prvësi 'zitek. Po vodé kaplaj vö zglô-

bio nyihov obráz, veszelili sze, z-rokami ploszkali okôli sztola i nê szo zadoleli zvisávati Jezuseka, ki nyim je tak blâzene koledne szvétke szpravo.

I dokecs szo sze oni odznôtra veszelili, odzvûna pod ôknami sze je zglászilo solszke decé na ete szvéti vecsér návadno szpêvanye:

Z-nebész récs vecsna prihája,
Od ocsé szvetloszti zhája,
Télo nase vzeme na szé'
I nam poszvét i mir neszé. (65.)

I zglászo sze je natô glász 'znyihovi vüszt tüdi:

Dika tak tebi, Bôg zmo'zni,
Od nász i vszé dûs pobo'zni..
Za szína tvojega áldov,
Kak 'zitka visni blagoszlov.

I pozdigávala sze je peszém, pozdigávala gori visziko i vjedinala sze je z-nebeszki seregov himnusom:

Ranyena predrága dúsa,
Jezus ti olejsa bol,
dobro vê za rane tvoje,
celi je z-lübézni zgol.

Drága onemogla düsa,
Jezus te pripela v raj (v paradi'zom)
szam zdr'zati sze ne mores,
vr'zi sze 'mi v nárocsaj.

Prídi, prídi dúsa gládna,
híti brez zamüde szem!
Zvön Krisztusa szmrt li láda,
A' 'zivlenye nájdes v Nyem!

V. KOROŠEC.

Tam je bio vratár, á té je li glédao,
zadoszta tô nyemi, — i tô je komaj znao;
ár kak bisztri vóter tere premetáva,
tak csini Benceta velka dobra vola.
Edno sztáro nôto duda v dobroj vôli,
steró je 'ze dávno pozábo v nevôli;
precí je pa zhrzao vönê nyegov plavko,
nebőze! obrok je csakao venda-te'zko.

I záto je Bence zdaj vratári velo:
» idi kuma i privézi konya v stalo,
bode tam povôli szená ovsza, — deni
pred obá, osztalo je pred trémi lèti.
Privézi nyidva, i vr'zi kaj pred nyidva;
ár jasz némam csasza, vnôgo szkrb me ríva;
vecsovelénye je vratár záman csakao,
ár je Bence ro'zjé pá ribati zácsao.

Vönê je tô povelénye prav premetao,
i dobro ôzdalecs tam na konya glédao:
»szvéti bôg! — szi miszli — ka mam zdaj csiniti?
vjeszti me zná naprê, odzaja brsznoti.
Posteni sôstar té je pri konyê nê bio,
nigdár, csi je taki doszta cserévlov zasio,
ni tê vecs ne síva, od kô mao meszto dvê,
stiri ocsí nüca, — dönk viditi nevê.

Meo je toti csesztô delo konyszkov dôbov,
csi taki nê z konyom, dönek 'znyega kô'zov,
tak nyemi je v rôke táksi kony nê prisao,
z sterim szi v mladoszti prav djáti nebi znao.
Nyegov bicsak je kak pekla biszter satan
gezdo po nebôze konya hrbli szemtam,
mero, grizao ga je, — te je gospôd on bio,
zdaj za vûzdo nebi szérgo, ráj vsze csinio.

K Benceti sze vrném, kí je domá osztao,
ka vrêdnoga je on tecaszaz doprineszao,
delao je nebôze, da sze je vsze cedio,
pometao, v réd dévao, na sztô krajôv lovio.
Vnôgo sztáro ro'zjé je porédi briszao,
to edno gorivzéo, to drûgo dolidjao,
lúcsao, premetávao, i za réda volo,
vu hi'zi gospôda, vsze sztrasno raztoro.

bani pogacsászti kamen je z-szebom odneszao,
naj ga veszélo opomina na z-prvësega bojdiká
'zitka szrecsno povrnényle.

Tak sze osznomovéjo z máli dôl velka. Tak
zidejo z-máli pazk, z-kebzüvanya i z-návucsnoszti
velika csinênya. Tak posztánejo szkoron nícseszt-
nosztsz kázelcsa, vszagdanésnya prôszta dela za
klico — z-stere velika, na celi 'zitek zhájajôcsa
blá'zena dugoványa zrasztéjo i premenjjo csloveka.
Blá'zeni je, kí sze pricájti szpôti i to dobro pôt
szi preberé. Forgos János, steró je nê nyegovo
právo imé, je tûdi nê zagnislo v-mocsvari i zadovolen,
szrecsen je, ka ga je kaplo vodé zbûdilo. Kí ga
poznajo, vszi dobro znájo!

(Konec.)

Tecaszaz je vardévao, da je szmeo prijéti
za nyô, i k-bojazni sze vecs, vecs privcsiti;
csi sze je pa cslovek prévcso k-bojaznoszti,
pride on z-csaszoma zednim i k-szrdcsnoszti.
Szrdcsnoszti je obvzéla cslovecse szrdcé,
— nê taksa, liki vu dobleni bojnaj jé —
vêm bi vu sôstari telko prevecs bilô,
nê — kaj je on konye szrdcsno odprávlat sô.

Privézao nyidva je, i jeszti nyima dao,
szenô i ovesz lepô pred nyidva djao,
ali konyi, gda bi jeszti 'ze dôbili,
za csákano krmo szo li, li hrzali.
Hrzeta, frcseta dugo i li záman
z szená szta ni betva nê vzelá kam i tam;

Podpérjte DIACSKI DOM!
Pobérajte i darújte dáre!

nad kêm sze je sôstar, kak csûdom, csûdûvao, trô szi pamet, ali zarazmiti nê znao.

Naszlédnye od vszega glász neszé Benceti, kaj nejéjo konyi, pa bi lehko jeli, Bence pa, da bi tô csûdo szam prevido, tam nihávi delo, je vu stalo hito.

„Ka je grumiszki kamen! odnôro szi kuma? vêm ti je vûzda nê doliodkapcsena!“ i tak sze szmiejé, da, csi bár nê odmedtê, a' dnícski ga döñok obolita obê.

Vratár szi je malo rôk i nôg nê pojo, kaj je on tô döñok, kak norc, nê prevido; ali miszlo szi je: ka bi znao vcsiniti z pámetjov, gda nebi szmeo tá szégneni, Eta miszel ga je jáko szpokojila, gdakoli ga Bence spôta i szé cila; ki dolizvûzdavsi obê lacsni pari, nazajide v hízo delat, prêk po dvôri.

Ne troši on doszta vrêmena na deli, ár ovo, vért nyegov bêszno vdérja k dômi: „peklénszki csemérje!“ vré i zaszapi sze, v velkoj náturnoszti nyemi rêcs zabégne. Tola'z bot szvoj na szto nacsemurno vr'ze, da sze nyega kuszta deszka pod nyim vtrgne, jaj, tô, tô je bîla nyegova szlédnya môcs! nihájo ga nogé, poglég omrácsi nôcs.

Bence je znao, kaj tû delo hûdo sztojí, video je, kaj vérta pogléd v krvi gori, kaj szo na závûhi otecsene 'zile kak vopotégnyno szrêdnye dôbi vô'ze. Vidôcs, kaj sze nyemi obráz premenyáva, lampe premedlêjo, kotrige kricks trga, kôlena vklécsejo, — hitro ga popádne, obiné i drží, da kak vküpne szpádne.

Te'zko sze primláti 'znyim k-ednoj sztolici, nema vojnik kapla môcsi vecs hoditi, zmo'zne rane nyegye 'zile sze vtégnejo, vtrgnejo ledevjé, csemérje vmorilo. Vdérjajôcsi csamûr, steri kak bics bo'zi, opusztsávo nigda protivníka v bojni, vderé zdaj na szvojega vérta i vmorí ga, kak divji oroszlán voditela szvojga.

Bence vidôcs, kaj je tû vdárla vöra, gôszte szkuzé tocsi na pvsztelo vérta; Toldi gléda, gléda — á verno držincse

sze vkrajobrné, i ocsi szi zbrise. K tomí dá nyemi Bôg döñok telko môcsi, da nejôcse nagiász pred vértom nazôcsi. 'zmetno zdêhne, szam sze li poszilí mocsí i vmérajôcsega trôstajôcs govorí:

„Ka nyim je, drági moj dober mili ocsa? vídim, kaj ji mantrá velika tézkôcsa: te'zko nyim je? gláva ji bolí? ali pa velika tréslika lehko pati zácsa? Za trésliko nyim jasz szam dobro vrásztrvo znam, ne la'zem, nad szebom gucsécsó példo mam: en glá'zek toploga vína szpiti z prprom, i tak sze zgodí 'znyôv, liki z vcserányim sznom.

Drügôcs, csi nyim je vu kotrige kaj prislo, v ledevjáj bodalo, ali v hrbiti peklo, szam jasz szam nyim bio vrács i hasznilo nyim je - zravnana je csonta na klácsenye moje. Ne vardeneva? nê! . . . i csi bi ji naraj (kak pôcseno jajce) mazao tá i nazáj?“ právi, pa, ka je vecs i vörje bodalo, kaj mázanye nebi brez haszka osztalo.

„Hênyaj, Bence, hênyaj! septá Toldi tiho, vêm zdaj lehkaj nebos z méne norca rédo; nede hasznilo vecs meni eti nika, niti dobra vola, ni vrásztrvo, ni díka.“ Bence nyemi je zdaj prav v obráz pogledno, i ovo! kak da bi na szvâkli mecs fûkno, ali kak zrêloga száda nídna szrena, taksa je zdaj nyegvi ôcsi mrácsna mresa.

Vörno držincse sze vecs nemre zdr'zati, bole, liki predtêm, zacsne zdaj jôkati; zakrîje szi obráz, i vu szkúz povôdni, vkradjôcs od nyega, sze na oblok szloni, Odnet sze nevedôcs vögglédne na ceszto, szvéti Bôg! jaj ro'zjé zaopáse hi'zo! á nema csasza on tô ni nazvësztiti, ár Allaghi voja vidi notriidti.

Te drûge za szebom nihá, i szam sztôpi v hízo z têmi recsmi: „Toldi Miklós, rob szi! vn vmorsztrvo szi szpadno, geto szi ospotao hi'zo kralá, ino vu nyê krv prelêjao. Vu kralá iméni, vojnik, hodi z nami!“ Bence kíva voji z britkimi szkuzami; nê je potrêbno tô, ár ga ov tak vidi, i z milêsim glászom ga trôsta vu brigi:

„Oh, zakaj szem ti nê kaj bôgse prineszao? medtêm, vítez, csi bi králi tî kaj szposzlao, csi bi tvoj bin mogao z-kém tálom ménsati, szam jasz te pri králi mam zagovárjati.“ Vôpovedavsi tô, k vojniki je sztôpo, i z milim szrdcom sze k-nyemi doli pûszto; Toldi pa na nyega (zdaj obprvím) ocsi, vrze, ino z sztítim glászom pregovorí:

„Ildi pové králi, zmo'znomi gospôdi, li tô edno vôro mi naj senka v szôdi; krédi je temlica, szam rad bom sô vu nyô, gde mi ga ne'o szvetszki szodec csteo na glavô. Vkrabotné pohléd — lampe sze giblejo, mecse sze, zdüháva, liki da bi molo. Allaghi pa be'zi i králi glász neszé: Toldi vméra i tô ti nazvészti scsé:

Tô gospôdi mojmi 'zelê povedati szmrtno vôro nyemi naj scsé senkati; temlica nyegva v grob, tá de szam rad sô, szvetszki szodec ne'o csteo szôd nyemi na glavô.“ Králi sze je zadrzno i tak goriszkricsao: „Velki Bôg! tak de on zdaj etak z-szveta sô! na dén svuje díke — osztavlen v betégi — i ospotan vmerjé! neszi plásca moj neszi!“

Gda bi plásca zagrno okôli sinyeka, veli sze pelati na sztális vojnika; naprê ide zdaj voj i za nyim odzaja szam králi sztôpa ino niki veren szluga. Kapie sze ne vídi na nyem kaj je králi szam, i szmôsno bi bilô praviti, on je tam; ti mimo idôcsi, csi sze tá zglédnejo, pred vojom, nê pred nyim. krscsáke zdignejo.

Zdignejo ali nê! ka mára on za tô? plásca dolipotégne i na edno okô, hiti, kak ga szlabe nogé moro neszti, bojecs sze, kaj vojnika nenájde v 'zitki. Príde döñok k szvojmi cíli; i tô edno radoszt nájde v túgi, kaj ne pride keszno: ár je gdate radoszt i vu túge mráki, liki lêpi ro'zec vu kmicsnom obláki.

Králi na eden sztolec k bete'zniki széde, za imé ga zové i k nyemi sze nagne; Toldia pa 'ze on támni szen obvzeme, steri ga brs vuszpí, i na ov szvét dene. Odumi sze na glász, — i zednim ga szpozna,

mocsen, oszter pohléd vrze na Lajosa; szpozna ga, ali döñk dvojécsi, gde jeszte, porédi na tramé hi'ze gléjti zacsne.

Králi pregovorí té: „jeli me nepoznas, Toldi, prijátel moj, kaj sze vkrabotné? vê szem pa jasz, — nê on, ki te je zbantúvao. Lajos szem. ki te je, kak brata, postúvao. Odumi sze, gléj sze ne vzemi ôcs od mé, pové li edno rôcs — kaksté — moje imé! — sô zná, gde midva pá vkrup pridti máva? brez szlobôda rázno idti döñk nemreva.“

Toldi pri pámeti, vszo môcs vkrup poberé prizdigne glavô, i prôti králi neszé, poszili sze z trûpom nagne prôti nyemi, té rokô dá, mrzlo, liki léd vu zimi. Zednim i gucsi on, razmeto, tihôma: „kaksi szen je bio tô! mérao szem z csaszoma rad szem, kaj szi ti tú: dûh sze mi o'zivé, nemrem mréti, kaj ti nebi dao té recsi:

Oh prijátel! (vzemi od méne tô imé) odpuszti mi, csi szem gda zbantúvao tebé, csi te moj divji csin na csemére 'zené, ne gléj mojga bina, nego dobro szrdce. Vê szem tak prav zbiti; á konec je tomi, konec dûse moje, vûpanyi lêpomi, vêm, ka je odíslo, je mrlô, vesznolo, veszne szpômenek, i ka nász je bajalo.

Szleďnye szkoncsanye bi dao vô, ali kcsemi? nemam jáko, od koj, i csi bi meo — komi? nemam örocsnika, li edno dr'zincse, tô, ino moj národ ti zv'zem na szrdce. Lubi vôgra, á ne szteri doli 'znyega môcsi, kêpa, trde szkörje — nika toga; gladse bode drêvo, csi je olûpano, á 'zmetnê sze sztere, csi nê szteszano.“

Tá erkôcs, zdöhne i názdrk dolispádne práva rôka v rôki Lajosa osztáne, ocsi ne obrne vkrab, li trdno gléda, ali nyí poszvét je omracsena zvön réda. Králi pa odgovorí nyemi na rôcs nyegvo; „kaj bi nê meo szkrbi na sztároga szlugo? i vôgra, moj národ, gda szem jasz nê rad meo? med trêm morjem szem sze pod nyegvo oblászt [vzéo.]

Vszigdár szem na tom bio, ino tá setüvao,
da bi mojga lüdszta lēpi glász prav zgrúntao,
da je postújejo vu méri, vu bojni,
znôtra ino zvôna határov nyegovi.
Ne hválim sze jasz z tém, i ne právim záto,
kak da bi od toga dávao szvedocsanszto,
nájmre pa pred tebom (vô znáva midva tô)
kak vrêlo szem lúbo vôgra, gde szem sztao sô.

Ali je nê lúbav, li odürjávane,
kaj szem gladiti steo národa návade,
da bi on bio d'zünd'z vszé národot i díka,
z kêm bi postenyé 'zeo, nê szramoto 'zítka?
Biszstro tira vrêmen — po redovnoj pôti —
csedne gorivzeme, vûhke nihá v kôti,
preobrácsa sze szvét, oszlabi to krepko,
i krepko de, ka je bilô prvle krhko.

Tira csasz, ne csáka: szpomerjéjo sztarci,
li glász nyí nôcsi do szlûsali mladencí;
drûge dôbi lüdszto, drûgi rod nasztáne,
steri z pámetjov i nê z mocsjôv osztáne.
Pamet je nê dávno násla gori on prâh,
z sterim sze po celi bojnaj vêja szmirt, sztrâh;
Toldi i nê Toldi — káple pred nyim v sztrâhi
pámeti je díka v etom málom práji!

Na tô sze je zgledno král na bete'znika,
jaj! doli nyemi je szpádnola laloka,
i dönk vklüp szklenyene máta escse roké,
kak dvê vêki, csi gli tá edna szûha jé,
Dolizviné z szébe ta 'ziva to mrtvo,
dûga tihota je, szrdce krála sztrto.
Bence na sztran sztöpi, za dveri sze szkrije,
sztrôszi sze vu dûhi i tam britko jôcse.

Medtêm sze je szunca lêpi erdécsi trák
na pocsinek nagno, i szvét oblégao mrák,
lehñola z obloka i ro'zeca zmêna,
i mrelo na nyega presztrla gôr tenya.
Králi sze pa placna dûznoszt zdâ goridá,
veleti, kakda sze Toldi szráhniti zná:
nyegva méra hi'za je li prôsza skrina,
z 'zeleza — venda môcs nyegvo példáziva.

Tiszti dén navécsar, gda bi mraküvalo,
sze je neszmero szvêcs z Büdine genolo,
li ózdalecs gledécs bi sze tak stímalo,
kaj bi ga zvêzd seregôvje szprevájalo.
Med konyenikmi sze pela skrina nyegva,
pod stere podvezom Toldi szam pocsiva,

pri nyem szedí Bence na kôl ednoj sztráni,
od velke bolezni i túge zmantráni.

Vküp sze szprávla lüdszto, kak velka povôden,
vszáki presztor, pregrad je zdaj 'znyim napunyen,
ár kak sze povôden vszepovszéd razlejé,
tak i z lüdsztvom vszáki tél oblejáni jé.
Dönk nega hrabuke: tîho sze szprevája
Toldi Miklos vö do polá rákoskoga,
i sztâne skrina tam pri Rákosi, gde jo
z placnsi kôl vu nyegov hintôv prêkdenejo.

Z ednim sze duplérje zdaj dolivgaszijo,
li stirje za pôti kázanye gorijo,
sterá vu Nagyfale vész od etec ide
lüdszto pa sztojí tû, pokrito od kmice.
Z szkuzami glédajo te stiri duplere,
v kmicsnoj dalecsíni, kak steri li more,
potom v szamni csrêdaj domô odhájajo,
i vojnika zmo'zna dela szpominajo.

Tréti dén, na eden vécsar zaoblácsen,
je 'ze nad Toldia kôsztami grob viden,
steroga je püngrad, zdaj z placsa znaménym,
pokrijo z kápjócsim drêvja 'zútim lisztjem.
Nê je sznaj'zo groba bronc, ni mramor kamen,
Bence szam kak nêmi je sztao kre nôg na nyem,
edno lopato je v nyega doliszmekno,
i nôvi sznêg ráne zime ga zapadno.

(Konec.)

Csi scséte, naj má nasa cérkev zadoszta verni, dûznoszti znajôcsi, vrêli, ômurni kántorvucsítelov i dühovnikov i katehetov, podpérajte DIACSKI DOM!

Reformácia na Horvatskom.

Nakrátcí szpiszao Dr. FILIP POPP Zagrebecski ev. sinyôr. — Poszlovcso FRANC SOSTARÉC evang. dühovník v Légrádi. — Nadaljávanye. —

Baron Ungnad János sze narôdo 1493. leta kak szin ednoga caszarszkoga kammermestra; on je tûdi bio 37 lêt vu caszarskoj szlážbi. Nikelko lêt je bio dr'zélni kapitán Stajerske, pa i Szlavonije. Na Augsburskom orszacskom gyûlési je on tûdi tam bio, (1530) i prisao do bibliszko evangelicsanskoga szpoznávanya. Od toga hípa mao sze je vrêlo bojúvao za evangelicanskó delo. Od 1540. leta mao je pôsiao Varazsdinszki

velikízupán, pa kak taksi vecskrát pri I. Ferdinandi, ki je evangelicsáncem protivník bio, bráno evang. gíbanya.

Liki gda je I. Ferdinand visise i nisise réde goripôzvao vu Stajarszkom, ka ali naj osztánejo pri vadlúványi zemelszkoga vladára, stero vadlúványa je pápinszko bilô, ali pa naj osztávijo ország, teda je gorialdúvao tüdi Ungnad szvojo domovino i csészt szvojemi verszkomi ogvüsanyi, pa sze vöödszelo vu Wittenberg, brezi toga, kaj bi za szvoje vörne szlúzbe kaj povrnênya proszo od caszara. Vu Wittenbergi je v prijáťelszto sztôpo z-Melanchtonom. Kak sze je odszlôbodo od vsze zvéze i terha, i zvön toga, ár je bio velki bogátec, té sze odlôcso, ka vsze szvoje krépkoszti i vrêdnoszt vu szlúzbo evangelioma posztávi. Za szvojo prvo dûznoszt je dr'zao kak nájprvle rejsiti pitanye hrvatskoga knig stampanya. Naj prvle je iszkao delavce i dojbrácsare za hrvatzke knige; potom sze je delalo z-célov mocsjôv. V Tübingeni sze je pôleg szlovenszkoga organizéralo i hrvatsko stampanye. Za krátko vrêmen je bilô na hrvatzko doliobrnyeno: 1. Nôvi zákon; 2. Krszianszko verevadlúványa; 3. Luthera katekizmus i escse drûge knige i szpíszi.

I ka je hrvatzko knigostampanye telke napredovalo, tüdi má vtom zrok, ka je doszta nemski poglavárov, náimre pa Hesszeni Fûlôp i vecs orszacski velki várasov trnok bilô za tô delo i szo je escse pênezno (materiálno) pomágali na pr. Nürnberg, Regensburg, Frankfurt (M.) Strassburg, itd. Gda szo knige gotove bilé, te je trbelo z-Tübingena v Hrvatzko prineszti i tô je nê bilô lêhko delo. Náimre na granici Hrvatzke szo rédili vszeféle 'zmetíne knigtranszportom.

Nemesnyácke i poprék hrvatzka inteligencia je cstéla z velikov navdûsevnosztjov i pascslivosztjov evangelicsanszke knige i szpísze. Ti nízisi rédi szo sze prôtitomi malo znali veszeliti nad têmi knigami, ár 1. nájvëksi tao ji je nê znalo csteti ni pízsatí, 2. Szo escse premalo znânya i zrêloszti meli za zviseni bibliszki zdr'zétek tê knig. Prôti tomi sze je pa dönok vedno bole sirila reformácia, i vsze globse korenýe szpüsztíla. (Dale)

Ka lehko esiním za Dü-sevni Liszt?

Naprêplácsam na nyega? Pred drûgimi ga tüdi szpoznávam i porácsam!

Pôleg moje mogôcsnoszti ga podpéram, naj k-szrmaskim, raztepenim mojim veredománym tüdi lehko prihája i krepi vu nyih vero ino evangelicsanszko zavêdnoszt!

K-cstítelom nasim!

Z-etov numerov szmo na konec III. lêtnika liszta nasega prisli. Prêk ednoga leta szmo páli szlúzili 'znyim evangelicsanszko lüdszto nase i cérkev naso. Kelko dela i szkrbi, kelko vüpanya i caganya szmo meli pri toj szlúzbi nasoj, to li mało sto zná.

Záto je predvszem proti dobromi Bôgi z-zahválm obcsütenyom napunye- no srdcé nase, ka nam je med vszemi te'zkocsmi notri dotezamao na pomocs bio. Isztinszko zahválnozzt pa vadlújemo tüdi nasim delapomocsníkom za nyihovo vrêlo pomocs, rávnotak nasega liszta vszem napreplacsníkom i vernim priátemom za nyihovo vodrzánye, za nyihovo dûsevno i telovno podpéranye.

Dönok tak csútimo, ka je ono delo nê bilô zobszton stero szmo do tegamao z-célov neszebicsnosztjov, vedno li szamo nase lübléne cérkvi prilo'znoszt iszkajôcs i szlúzecs odprávlali, záto je potreben nas liszt na prisesztnoszt tüdi. Na prisesztnoszt bí ga escse radi krepili. I csí nam má bidti taki nebode mogocse, ka bi ga mêszechno vecskrát vodáli, itak na tom bodemo, naj, zvön lêtnoga cajta, véksi, bole presztrani bode.

Potrebnò je pa k-tomi, ka nasi csti- telje tüdi csinijo szvojo du'znoszt, nê sa- mo, ka k-etomi liszli nadale verni osztánejo, naprêplácsajo na nyega, nego ga porácsajo i drûgim.

REDITELSZTVO.

Lüden miszijonszki ôszvetek v Zagrebi.

Od 30. oktobra do 2. novembra t. l. ob pri- liki szvétka reformácie, pod vodsztvom g. sinyôra Dr. Popp, je v Zagrebi lüden miszijonszki ôszvetek bio. Od blúzi i ôzdalecs je vecs gôsz- tov prislo na tô, rávnotak velki racsún verníkov nase gmâne i escse doszta drûgi verníkov je tüdi nazôcsi bilô.

Ouszvetek sze je v Pétek vecsér (30. oktobra) zacsno z-Bibliszov vöröv, na steroj sze je g. miszjonar Spellenberg z-Kapetanovopolja

zezáva na neogibno pokôro szrdcá, ár brezi toga je nemogôcsa réformácia 'zítka i nemremo szkoznüvati práve szrdcsne radoszti i szvétesnyega csütténya.

Na szvétek reformácie je g. Hirzler, kaplan v-Zágrebi, ob 9-toj vőri decinsko Bo'zo szlú'zbo dr'zao, pri steroj je na krátki pôleg rēcsi 46. zoltára 1. i 2. versusa pred deco posztavo Luthera batrivno vüpanye i globoko vero vu Bôgi.

K-tomi prikapcseno ob 10-toj vőri je bila reformácie I. szzétesnya Bo'za szlú'zba. Predgao je g. konsenior Lange z-Ljupljane. Pôleg rēcsi Jakoba 1, 17. je poszlüsávce v poëtincnom jeziki opomínao, naj drági herb Luthera za visziko prestimajo i nücajo, tô je Luthera Máli Katekizmus, kak vorcan za vszákdenésnyi 'zítka, Biblio kak poszôdo vodé na 'zítka vekivecsni; peszmeno knigo, kak obrambe i trôsta knigo vu 'zítka bojaj i nevoláj. Pozdigala je szvétesnyo Bo'zo szlú'zbo gospá profeszorova Eder z-Zagreba z-ednov kraszno popevanov. solopeszmov i deákov chorus na peszem pod vodsztvom g. vucsitela mescsanszke sole Ebersold.

Okt. 31-ga vecsér sze je vkiupeszpravilo szvetéce obcsinsztrvo k-prvoj evangelizáciiji, vu ôszvetno osznájzenoj torna dvoráni evang. sôle. Téma je bila: „Krisztus — gláva cérkvi“. Na tô gledôcs szta gúcsala g. dühovnik Oehlert z Banjaluke i g. dühovnik Schenk z Trošelja. Obádvá govornika szta z-szrdcá i 'zítka szkoznüvanya szvojega szvedosztrvo dêvala kre toga, ka je Krisztus jedino Gospôd i Krisztus je tüdi jedino gláva cérkvi. Govorníkov naprédávanyje okoli biliô vzeto z-pravdobrim deklamfranyem, z-peszmam i z-igrov, stero szo poszlüsávci vsze zahválno v'zivali.

V-nedelo gojdro sze je nájprvle znôvics mladina szprávila vkiuper vu Bo'zoi hízi, naj pazlivo poszlusa 'zítkaszpíz ednoga csrnkavszkoga (neger) mladénca, ka je g. miszionár Spellenberg z-szvojega miszionszkoga dela znao naprédávati, eden 'zitek pune vere vu onom ednom, velikom priáteli decé i 'zítka poglavníki Jezusi Krisztusi.

Vu — na to naszledüvajôcsoj — drügoj Bo'zoi szlú'zbi reformácie szvétka je predgao g. dühovnik Oehlert obri szvéti rēcsi Rim. 8, 31 – 39 Genlivo je gucsao od evangelicsanszke vere i opomínao znôvics, naj kak Luther Bo'zi bojevníki bodemo, z-punov gvišnosztrvo, ka nika nemre nász odlôcsiti od Bo'ze lübéznoszti. Páli zdâ je

olepsani Bo'zeszlú'zbe szvéték z-ednov solo igrov na goszli po G. Arany z-Zagreba i z ednov peszmov mésanoga khorusa pod vodsztvom g. vucsitela mescsanszke sôle Ebersold.

K-Bo'zoz szlú'zbi sze je prikapcsso szvéték Krisztusove vecsérje, stero je g. düh. Schenk ob-szlú'závao vő.

Popoldnévi ob 4. vőri je g. düh. Schenk vu ednoj Bibliszkój vőri gúcsao od môcsi szv. Dúhá, kí nôvi 'zítka sztvori vu nász iobarje nam lübézen i vero.

Escse vu véksem racsuni, kak na prvesi vecsér, szo sze szpravile vkiuper gmânszke kotrig vecsér k-II. evangelizáciiji, na steroj je od téme »Jedinsztrvo krsztsanov, evangelicsanszki krsztsanov« g. miszionár Spellenberg govorio. Pokázao je nájprvle na jedinsztrva szkrbnoszt vu politicsnom 'zitki vszê národov, naj zatém na tô pokáze, ka právo jedinsztrvo je szamo na pecsini Jezus Krisztusa mogôcse obszta. Genlivo je gúcsao potom od oni, kí escse „k-drügim ovacam“ szlisijo, od paganov, nájbole od csrnkavcov, med sterimi je v Kameruni (Afrika) 14 lét kak miszionár delao. To naprédávanyje páli lêpo krôzilo popevanye i deklamfranye. G. sinyor Dr. Popp, kí szo kak drügi govornik bili priprávleni, szo mogli za volo késznoga cajta odsztôpiti odtoga, ka bi k-toj témi gúcsali.

Ouszvetek sze je zaklúcso v pondélek vecsér z III. evangelizáciiov, na steroj je od téme „Nasa molítev za cérkev“ g. düh. Schenk zacsno gúcsati. Z-globokov ômurnosztrjov je gúcsao od potrebszne poszredüvajôcse molitvi za cérkev i za szluge Bo'ze rēcsi. G. miszionár Spellenberg je potom dale pelao té míszli, naj k-koncoví znôvics nisterne kêpe dá z-vadlûványszkoga i jákosztnoga 'zítka négerov.

G. sinyor Dr. Popp szo zahválili vu krátkom zaprtnom govorí vszém vkiupdelajôcsim i pozdravili vsze táljemálce, z-steri je vszaki z-tém obcsütényom sô domô, ka je globoko i obsztojesco obcsütnoszt zadôbo.

Tak bojdi!

RUDOLF FR. HIRZLER,
kaplán.

Csi scséte, naj má nasa cérkev zadoszta verni, dú'znoszti znajôcsi, vrêli, ômurni kántorvucsítelov i dühovnikov i katehetov, podpérajte DIACSKI DOM!

Rázlocsni mali glászi.

Nase sinyoríje dühovnicke, inspektorje, kántorje i ovi csesznicke szo okt. 29.-ga v Szoboti meli jeszénszko szpôved szvojo, po steroj szo nyim szv. vecsérjo Siftár Károly bodonszki dühovnik obszlúzávali vő. Za tem je pod predsedniksztvom sinyóra i Benko inspektora konferencia dr'zána, na steroj szo zvön vszé nasi dühovnikov escse nazôcsi bili Dr. Skerlák sinyoríje právdenik, Vezér Géza Szobotske-, Dr. Vucsák Bodonszke-, Darvas Ferenc Petôvszke fare inspektorje, Kühár Jo'zef morávszke fare glávnikurátor, Kováts Károly i Hári Leopold kaplánje, Fliszár J. sinyoríje pêneznik, Kolo'zvári F. i Vértes S. Diacska Dôma odborniki, Pau'luk J. i Titán J. kántorvucsítelje i gospé Dr. Sömenojca, Csernijova Vértes Etelka, Heinerova i Luthárova. Konferencia je na porácsanye sinyóra szklenola zahválna písszma poszlati Zierman i Magirus dühovnikom, nadale Drüstvi Gusztáv Adolfa. Imenüvaniva dühovnika szta náimre poszredovala za nasi proseny volo pri G. Á. Drüstvi i tak je Drüstvo darüvalo na Diacska Dom 500 zláti márk (blüzi 7000 Din.), Skalics teologusi i Kováts kaplání na vcsenyé v Nemskomországi pa 300—300 zláti márk. Sinyör naznányajo, ka szo Hári Leopold dolidjáli dühovniski ekzamen i szo ji Kapi Béla püskek na dühovnisko csészt goriposzvétilli. Pri toj príliki ji radi pozdrávio z-prosnyov i opominom, da vszigdár po tiszti stezaj hodijo, stere proti nam pelajo i nê od nász vkrâ! Konferencia tüdi Bo'zi blagoszlov proszi na nyihovo delo i szkoncsa, naj ji na porácsanye sinyoríje predsedniksztvá cérkevne krajíne predsednik denejo tá, gde je nájvëksa potrëbcina za kaplán. Sinyör i Luthár dühovnik nakrátci racsun dáta od gyûlésa cérkevne krajíne. (Od toga na drügom meszti písemo.) Z-tem navküp sinyör naznányajo, ka v-nasoj dr'závi zivécsi szlovánszki (töti) evangelicsanje poszbeno cérkevno krajíno scséjo meti i okt. 31. v Novom Sádi odpréjo szvojo 'zinat, na stero pozávajo i prekmurszke evangelicsáne. Da nasa sinyoríja jedinsztwo 'zelé vszé evangelicsánov v dr'závi nasoj i je vu tom sztálina, záto konferencia szkoncsa, ka odvr'ze pozávanye szlovákov. Naszlédnye sze je konferencia tanácsivala od poszvetenya Diacska Dôma i od jubileuma 'Zenszkoga Drüstva

Szobotske fare. Vküpe je posztávlena liszta poszbeni oszob ino uradov, ki sze májo pozvati k-szvétki poszvetenya. Za sztanováne gôsztov sze 'Zenszko Drüstvo bode szkrbelo. Poszvetenya redovék je tüdi vküpeposztávleni, steroga eti zdá szamo záto neobjavimo, ár kak na prvom sztráni 'ze naznánjamo, po konferenci dolocsennom dnévi, nov. 15.-ga szamo 'Zenszkoga Drüstva ôszvetek bode, Diacska Dôma poszvetenye je pa na nedolocsen csasz podalsano i má bidti v-redovéki escse tüdi bodejo kakse szpemembe.

Na evang. 'Zenszkoga drüstva ôszvetek gledôcs z-radosztjov naznanimo postüvano mi obcsinszti, ka szmo z-Maribora szrecsni bili edne dobrega glásza szpêvke i ednoga odlics-noga cseloigrálca obecsanye szi zagvüsati, steriva k-nam pridôcs bodeta toga ôszvetka szijavnoszt podigávala.

Ka je 'ze dedom i roditelom pomágalo, tô de i vám pomágalo! Elsa flujd. Li szamo Elsaflujd! Tô 'ze cseresz 27 lét poznano szprobano domácse szredsztvo z-szvojim vnogokrátnim nucanyem tak onznôtra, kak odzvuna oblêhsa, vtihsa bolecsíno! Mocsanye, notiribane z-Elsaflujdom krepí i varje têlo i vcsini je prôti sztojéce k-prehladjenyi. Li szamo edno probanye je vnôge szpreobrnolo, ki szo nê steli vervali szo previdili z-zahválnoszti nadale porácsalo drügim Fellerjov 'Elsaflujd'. I vi csi ga ednôk szpoznate, te tak csinili 6 dvojnatni, ali z-velikivi speciálnivi szteklenici kostata 99 din., pri Apotekári Eugeni V. Fellerju v-Stubici Donji Centrála 509. Hrvatska.

POZÁV. Szobotsko evang. 'Zenszko Drü'z-tvo 1925 novembra 15-toga na 25-te lêtnice, jubileuma ôszvetek vu 'Dobrajovoga' hotela vszé presztoraj pleszno veszelico bode dr'zalo, na stero vász cenjeni Goszpon (Goszpodina) z-familiov navküp z-postüvanyem pozové O d b o r. Pred veszelicov popoldnévi ob $\frac{1}{2}$:5-toj vörizacsétkom vu Dittricha mozii szijavno naprédavanye bode. Redovék: 1. 'Ziva obrázka (podox), 2. Prolog, 3. Igra, 4. Melodrama, 5. Kvar-tet (igra), 6. Csello, 7. Peszem, 8. Rokokó plesz. Vsztorniva: v-Dittricha mozii I. meszto 20, II. 15, III. 10 dinárov. Tê znaménke (karte) do valáne i na vecserásnyo pleszno veleszico. Stó vu Dittricha mozii na naprédavanye naméni idti, szamo k-Dobrai na pleszno veszelico, tam de vsztornina po oszobaj 10 din. Plesznaveszelica sze vecsér ob 8-moj vörizacsne. Naplacsila sze z-zahválnosztrjov vzemejo. Csíszti dobísek sze obrné na evang. Diacska Dom.

Na Diacschi Dom szo darüvali: Z-Luganoa (Sweiz) Fliszár Vince nas roják (rodjen v-Salamenci je poszlao tam vküppobráno 50 schweitcki frankov, stero je 525 dinárov nasi pênež i obecso je, ka de nadale pobérao. Szrdesna hvála tomi vrélomi naseml zemláki, ki je pred 20-timi vu 15 lét sztaroszti odiso z-na-sega kraja i dalecs vu tühinskoj zemli po postenom dr'zányi, v-dobroj bodôcsnoszti szvojemi národi na postenyé 'zivé i pôleg szvojega velikoga poszla, sze je nê szpozába z-szvoje kri i verebratov. — **Z-Konjicsca:** Filó Peter tá od-szeljeni nas verebrat 10 din. — **Z-Vescsice:** Hodoscsek Ivan 10 din. — **Z-Küpsinec:** Kocsár Jo'zef z-tüvárisicov na János szina szpômenek 100 din., Krányec Józef 10 din., Csizmarics Mári 10 din., prem. Cipot Stevana vdovica na tüvárisa szpômenek 25 d., g. Titán Ivan vucsitel 100 din. — **Z-Borejec:** Kráncsics Ivan i Ferenc z-tüvárisicami 30—30 din. **Z-Szobete:** Ambrus Jo'zef 20, Lipics Jo'zef 10, Fliszár Józef (szabô) 100, Kücsán Mátyás 20, Horváth Miklos 20, Eden neiménni 5 din. **Z-Püconec** g. Luthár Ádám dühovník 100, Titán Józef 100 din. **Z-Predovec** Novák Ádám 40, **Z-Gederovec:** Krányec Peter z-tüvárisicov 200 din., **Z-Rankovec:** Sbûl Ferenc 12·50, **Z-Gradiscsa:** mlájsi Fliszár Stevan 20 sztarési Perkics Józef 8, Szapács Stevan 4·50 **Z-Tisine:** Zsöks Sándora 30, **Z-Tropovec:** Novák Stevan 5. Katona Stevan 10 din. **Z-Gederovec:** Stiván Ferenc z-tüvárisicov 200 din., **Z-Vescsice** je prevecs lépo lübéznoszti vréloszt pokázao Novák Miklos, ki je szam 26 kil 'zita, 26 kil psenice i 10 din pênež darüvao i notri pripelao. Márkisevszki verniki szo darüvali 32 k. ps. 100 k. 'zita 227 k. krumpisov, 10 gl. zelja i 10 dn pênež, k-steromi szo zvön dvá, vszi gmajnarje pôleg premôcsi aldüvali. Poszbená hvála Kumin Józef kurátori, ki szo té dár vküpszpôbrali i na szvojoj foringi notri pripelali. **Z-Mlajtinec** 54 kg. 'zita, 141 kg. krumpisov 28 gl. zelja, stero szo gospz. kurátor na szvojoj foringi notri pripelali. Dáli szo naszledüvajôsci; Luthár Stevan 7 kg. 'zita, Horváth Ivan

16 kg. krumpisov 4 gl. zelja, Temlin Stevan 17 kg. 'zita, 13 krump. 8 gl. zelja, Temlin Ivan 20 kg. 'zita, 12 kg. krump. 6 gl. zelja, Skrilec Stevan 47 kg. krump. Kozic Jo'zef 10 kg. 'zita, 37 kg. krump. 6 gl. zelja Benkó Jo'zef 16 kg. hrump. 4 gl. zelja. Szrdesna hvála. **Z-Szobote** Siftár Lajos mlinar szo nam 431 kg. psenice brezí váme szemleli i tak z-tov vámov 125 d., aldüvali. Bôg ji lónaj! **Z-Bodonec;** g. Siftár Károly dühovník szo bole eden kebel gyábok darüvali. Za pomenkanya presztorá daril kvitéra-nye moremo pretrgnoti, stere bodo v-prisesztni numeraj naglasívane. Porédoma vsze notri pride, naednôk nemre, za stero potrplénye proszimo.

Nigdár prekeszno,
nigdár prerano

neprídate, csi máte zaneszlivó, gvüsno hodé-cso z-sveicarszke firme Suthnerovo vero. Suttnerove vöré brezfalinge, tocsno do minut i sekund hodijo. Popravek zbožni, szlabi vör vecskosta, kak száma vörä. K-senki dobite veliki illosztrirani divot-cénik, csi no tri poslete szvoj átresz razpositeli g. H. SUTTNER v-Ljublani st. 665. Té sztare solidne firme cénik ponüdi nezmenkano zbéranye vör, zlatnîne, kak tûdi daril i vszefelé prakticsni szpráv potrébczin v-obilnoszti.

Znamenita pítanya

pri vezdásnym csalárnem vrémenei obarvanye těla od skodliví poszledic pozébe. 'Ze priná-ménsi bolecsíni gláve, křízeca, prihodbi, neszmímo lehkomiselnó csakati, nego je potrêbno taki dobro vöszprobano i poznano one bolecsíne domácse szredsztvo, stero szo 'ze odnigda-mo hasznovito nücali nasi roditelje, dedovje pri reumaticsni boleznosztaj. Tákse 'ze vecs 27 lét dobrovöszprobano i prijetno szredsztvo, ali vrászstvo i kozmetikum je Fellerov dobrodisécsí „Elzaflujd“ trganye, rêsanye csi z-Elzaflujdum

notri ribamo i voscsimo, vtihsa, oléhsa bolecsíno, krepi, zmécsí 'zile i 'zivce, vtihsa i neobcsútne je vcsini prôti mrazi. Tak odznôtra, kak od zvöna nücani, je odfrancuskoga 'zgánya doszta mocsnési i bole valá. 6 dvojnatni, ali 2 velikivi speciálni sztekelnici za 63 din; 12 dvojnatni, ali 4 velke za 250 din., 'ze obenem z-zábojom i z-postninov razposila po celom szveti Apotikár Eugén V. Feller v Stubici Donjoj Centrála 509 Hrvatska. Po ednom glázi Elsafluida po 10 din. apotekam i szrodnim trgovinam.

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v M. Soboti.

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

v Murski Soboti